

Περί αγάπης

/ [Πεμπτουσία](#)

image not found or type unknown

Περί αγάπης θα παραθέσουμε τα ίδια τα λόγια του Γέροντα χωρίς σχολιασμούς, διότι είναι σαφή και καταληπτά, και δεν θέλουμε να μειώσουμε τα υψηλά νοήματα της δικής του θεωρίας, τα οποία έγραφε ιδιοχείρως, ως πάσχων τα θεία σκιρτήματα και αισθήματα.

«Ποίω δε τρόπω άρξομαι την ΑΓΑΠΗΝ μου εγκωμιάσαι; Ουδαμώς το τοιούτον ισχύω, αλλ' αυτή μοι το λέγειν χορήγησον, η αληθής μου και γλυκεία αγάπη, καθότι πώς δύναμαι εξ ίδιας μου δυνάμεως, αγαπητοί μου αδελφοί, να γράψω και να λαλήσω περί τοσούτου μεγάλου χαρίσματος, όπου την ανθρωπίνην δύναμιν υπερβαίνει; Ποία δε γλώσσα βροτεία δύναται διηγήσασθαι περί τοσαύτης ουρανού τροφής και τρυφής των αγίων αγγέλων, Προφητών και μαρτύρων, ασκητών και οσίων και παντός καταλόγου των δικαίων εν ουρανοίς ευρισκόμενης;»

Αληθινά, αδελφοί μου, εάν μου εχαρίζοντο όλες οι γλώσσες από τον Αδάμ έως σήμερα, και πάλιν θα μου ήταν αδύνατον να μιλήσω αξίως για την μακαρία αγάπη, εάν αυτός ο γλυκύς Ιησούς, η αυτοαλήθεια και αγάπη, δεν μου χαρίσει την ενέργεια, την σοφία και γνώση του λόγου, ώστε με την ανθρωπίνη γλώσσα και να ομιλεί και να εγκωμιάζεται, καθ' ότι η αγάπη άλλο δεν είναι παρά μόνο αυτός ο

αγαπημένος Σωτήρας και ο οικτίρμων Πατήρ με το Θείο Πνεύμα.

Ο γλυκός Ιησούς. Και όλα μεν τα άλλα θεία χαρίσματα, τα οποία ονόμασε αρετές ο Λόγος, αισθάνεται την θεία υποδοχή τους όποιος δέχεται του καθενός χαρίσματος την ανάλογη αίσθηση και θεία ενέργεια, που δείχνει το μέγεθος της υπερβολικής καλλονής και δυνάμεως. Αισθάνεται δε και τη διαφορά του ενός χαρίσματος από το άλλο, αν και προέρχονται από την ίδια πηγή με τη μετοχή στη θεία έλλαμψη.

Όλες οι υπόλοιπες αρετές τιμητικώς προσφέρουν το σεβασμό τους προς την μακαρίαν αγάπη. Αυτή ως Κυρία, είναι με σεμνότητα στολισμένη με αυτές. Η φωτεινή λάμψη της έχοντας νοερά φτερά υψώνεται πάνω από τον κόσμο και φθάνει στην αείζωη πηγή, τον γλυκύτερο Κύριο. Εκεί αναπαύεται και πάλιν από εκεί στέλλει τις ακτίνες του φωτός της σ' όσους την αγαπούν, όλους γεμίζει με φωτισμό και άπειρη χαρά και τους μεταβάλλει θερμούς και ζέοντα στο πνεύμα.

Επειδή είναι πυρ η μυρίπνοος, αφού προέρχεται εκ πυρός και είναι αντιφέγγισμα της ωραιότητας του Θεού, μπορεί να χαρίσει τα πάντα σ' όσους την αγαπούν ως Κυρία και βασίλισσα όλων των αρετών! Χάρις λοιπόν και ευχαριστία στον λέγοντα ότι «ο Θεός είναι αγάπη· και όποιος ζει μέσα στην αγάπη ζει μέσα στο Θεό, και ο Θεός μέσα σ' αυτόν»(Α' Ιω. 4, 16). Σήμερα όμως πολλοί... ενάρετοι, που έχουν αγαθή και καλή ζωή, με έργα και λόγια ευαρεστούν τον Θεό μας και βοηθούν τον πλησίον των ειλικρινώς, νομίζουν και θεωρούνται από τους άλλους ότι έφθασαν την αγάπη, για τη λίγη συμπάθεια και το έλεος που δείχνουν προς τον πλησίον αδελφό μας. Αλλ' όμως δεν είναι αυτή, αγαπητέ, η αλήθεια. Αυτοί την εντολή της αγάπης εκπληρώνουν υπακούοντας τον Κύριο που λέγει «αγαπάτε αλλήλους». Όποιος τηρεί την εντολή είναι άξιος μεγάλου επαίνου, δεν είναι όμως αυτό ενέργεια της θείας αγάπης. Πράγματι είναι ο δρόμος προς την πηγή, όχι όμως η ίδια η πηγή. Επίσης θεωρείται και σκάλα που οδηγεί στα ανάκτορα, αλλά δεν είναι η πύλη των ανακτόρων. Στολή είναι βασιλέως, αλλά όχι ο Βασιλεύς. Είναι του Κυρίου μας και Θεού εντολή, αλλά όχι ο Θεός. Όποιος λοιπόν θέλει να μιλήσει για τη μακαρία αγάπη, οφείλει προηγουμένως εν αισθήσει να γευθεί τον καρπό της, και κατόπιν, αν επιτρέπει η πηγή της αγάπης, ο γλυκός Ιησούς μας, να μεταδώσει από τους καρπούς που έλαβε, και τότε ασφαλώς θα ωφελήσει τον πλησίον. Διότι υπάρχει κίνδυνος για τη ψυχή μας να μιλούμε εσφαλμένα και να έχουμε λάθος φρόνημα και να νομίζουμε ότι γνωρίζουμε αυτό που δεν ξέρουμε.

Αυτό λοιπόν, αγαπητέ αναγνώστα, γνώριζε με ακρίβεια, ότι άλλη είναι η εντολή της αγάπης, που εκπληρώνεται με έργα αγαθά για την αγάπη των αδελφών, και άλλη η ενέργεια της θείας αγάπης. Και το μεν πρώτον όλοι μπορούν, εάν θέλουν, να το εκπληρώσουν, το δε δεύτερον καθόλου. Διότι αυτό δεν εξαρτάται από τα

δικά μας έργα ούτε από τη δική μας θέληση να γίνει, όταν θέλουμε και όπως θέλουμε, και επομένως καταργείται η θέληση και η ενέργεια μας και μας απομένει η καλή πρόθεση και η έμπονη ζήτηση από τον Κύριο μας, επειδή μόνο αυτός ξέρει αν θα δώσει ή όχι το ζητούμενο.

Όταν εμείς ζούμε με απλότητα καρδιάς, με την άσκηση τηρούμε τις εντολές, με πένθος και δάκρυα, με υπομονή και επιμονή, με πόνο ζητούμε και προσέχουμε τους διαλογισμούς, τις ενθυμήσεις και τις πνευματικές κινήσεις του νου, όπως πρόσεχε ο Μωυσής τα πρόβατα του Ιοθόρ, όταν αποκτούμε ταπεινωση υπομένοντας τις συνεχείς αλλοιώσεις, τους πολέμους και τους πειρασμούς αφού δεχθούμε εν μέρει τα χαρίσματα του Θεού αξιωνόμαστε και της θεοπτίας και βλέπουμε μέσα στην καρδιά μας «καιομένην και μη καταφλεγόμενην» την βάτο που άναψε το θείο πυρ της αγάπης!

Πλησιάζοντάς την με τη νοερά προσευχή, ακούμε τη θεία φωνή μέσα στο μυστήριο της πνευματικής γνώσεως να λέει : «Λύσον το υπόδημα των ποδών σου», δηλαδή απομάκρυνε κάθε θέλημά σου και μέριμνα αυτής της ζωής, και υποτάξου στο Πνεύμα το Άγιο και στο θείο θέλημά του, διότι «ο τόπος, στον οποίον στέκεσαι, είναι γη αγία» (Εξοδ. 3, 5). Και αφού απαλλαγεί από όλα, τότε δέχεται την προστασία του λαού και επιβάλλει πληγές στον Φαραώ, δηλαδή τη διάκριση και διοίκηση των θείων χαρισμάτων, και τη νίκη κατά δαιμόνων, και κατόπιν λαμβάνει τους θείους νόμους, όχι σε λίθινες πλάκες, όπως ο Μωυσής, οι οποίες σπάζουν και φθείρονται, αλλά χαραγμένους από το Άγιο Πνεύμα που ενεργεί μέσα στις καρδιές, και όχι μόνον δέκα εντολές, αλλά όσον δέχεται ο νους, η γνώση και η φύση.

Παραλείπομε μερικές από τις εξομολογήσεις του Γέροντα, διότι τις παρεθέσαμε στο δεύτερο μέρος του βίου του, στα σχόλια του προσωπικού του συγγράμματος «Η δεκάφωνος σάλπιγξ».

Όταν μας μιλούσε ο μακάριος Γέροντας για τη θεοποιό αγάπη, βρισκόταν μερικές φορές έξω από τον εαυτό του και, πάσχων τις θείες ενέργειες, μεταμόρφωνε και εμάς, ώστε να αισθανόμαστε τα πάντα μέσα στο πλήρωμα της αγάπης, και όλη η μορφή της ζωής μας εφαινετο αλλοιωμένη. Έτσι περισσότερο ντρεπόμαστε για οτιδήποτε στη ζωή μας ήταν ιδιοτελές και δεν προήρχετο εξ αγάπης. Η δική μας κατάσταση όμως ήταν προσπάθεια ή επίδραση του ευχομένου Γέροντός μας, ενώ στον ίδιο ήταν κατάσταση και θέση, η οποία τον ανάγκαζε να γίνεται «τα πάντα τοις πάσι», για να παρηγορήσει και στηρίξει. Όταν μερικές φορές συναντούσαμε ή μαθαίναμε θλιβερό γεγονός και το λέγαμε στον Γέροντα, βλέπαμε αμέσως στο πρόσωπό του αλλοίωση, και εφαινετο ότι κοινωνούσε μετά του πάσχοντος μέλους

και άρχιζε να κλαίει. Άλλοτε πάλιν χωρίς εξωτερική πληροφορία για κάτι, ενώ ησύχαζε και ασχολείτο με το μικρό του εργόχειρο, βλέπαμε αλλοίωση στον χαρακτήρα του, ο οποίος μαρτυρούσε ότι αγωνιά και πάσχει. Όταν τον ρωτούσαμε με παιδικό θάρρος, όπως πάντοτε μας επέτρεπε, στέναζε ταπεινά και μας έλεγε περίλυπος «Κάποιος πάσχει, παιδιά, και μας ζητεί βοήθεια». Σταματούσε την ασχολία του και άρχιζε όπως εφαινότο να προσεύχεται. Μετά από λίγο καιρό, από κάποιο γράμμα συνήθως, μαθαίναμε ποιος έπασχε και πώς σώθηκε ή ανακουφίσθηκε από τη δοκιμασία του.

Η διάγνωση πάντως των πνευματικών ανθρώπων είναι για τούς πολλούς δυσχερής και αδύνατος, ενώ αυτοί γνωρίζουν αμέσως, όχι μόνον από την επαφή, αλλά πολλές φορές και από μακρυά «τα εν τω ανθρώπω». Δικαίως κάποιο ιερό λόγιον αναφέρει ότι «ο άνθρωπος που έχει το Πνεύμα όλα τα καταλαβαίνει· αυτόν όμως κανείς από εκείνους που δεν έχουν το Πνεύμα δεν είναι σε θέση να τον καταλάβει»(Α΄ Κορ. 2, 15). Εμείς οι οποίοι ζούσαμε κοντά του ουδέποτε μπορούσαμε να συλλάβουμε το ύψος, το βάθος και το πλάτος των νοημάτων του, και ενώ αυτός μίκραινε τον εαυτόν του, για να φαίνεται ίσος με εμάς, σχεδόν δε έφθανε να φαίνεται ακόμη μικρότερος με την ταπείνωσή του. Τότε μόνον απεκάλυπτε την πνευματική του ιδιότητα, όταν η συμπεριφορά μας είχε κάτι το εγωιστικό ή το αδιάφορο. Μετά ύφους κυριότητας και εξουσίας μάς υπεδείκνυε πρώτον τον κίνδυνο τον οποίον επιφέρει η απροσεξία μας, και με μαθηματική λεπτομέρεια ερμήνευε την εσωτερική μας κατάσταση και την αιτία ή το πάθος το οποίον μας οδήγησε στο σφάλμα. Ήταν ακριβής στο πρόγραμμα της ζωής μας και ουδέποτε επέτρεπε την παραβίασή του. Όλος δε ο σκοπός, για τον οποίον παιδαγωγούσε και τον οποίον ο ίδιος βίωνε απολύτως, ήταν να βρίσκεται ο νους στη θεία μνήμη αδιαλείπτως. Μας ενέπνευσε την εργασία αυτήν ως καθήκον και κατέστη σε μας εν μέρει συνείδηση ότι κάθε σκέψη και ενέργειά μας πρέπει να αποβλέπει στη θεία μνήμη. Διαπιστώναμε επίσης ότι οι πνευματικοί αυτοί άνθρωποι δεν έχουν δικό τους θέλημα ή γνώμη, αλλά εξαρτούν τα πάντα από το θείο θέλημα. Πολλές φορές του εξηγούσαμε κάτι από τις καθημερινές μας ασχολίες και τον ρωτούσαμε, τί να προτιμήσουμε, ή λέγαμε ότι αυτό το πράγμα πρέπει να γίνει μόνον με αυτόν τον τρόπο· ουδέποτε μας έλεγε γνώμη, εάν πρώτα δεν προσηύχετο, απαντούσε δε μετά από πληροφορία.

(Γέροντος Ιωσήφ, «Αθωνική Μαρτυρία», Ψυχωφελή Βατοπαιδινά 2, εκδ. Ι. Μ. Μ.Βατοπαιδίου, σ. 177-183)

Πηγή: vatopedi.gr